

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ» ФІЗИКО-ТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Кафедра інформаційної безпеки

Лабораторна робота №4

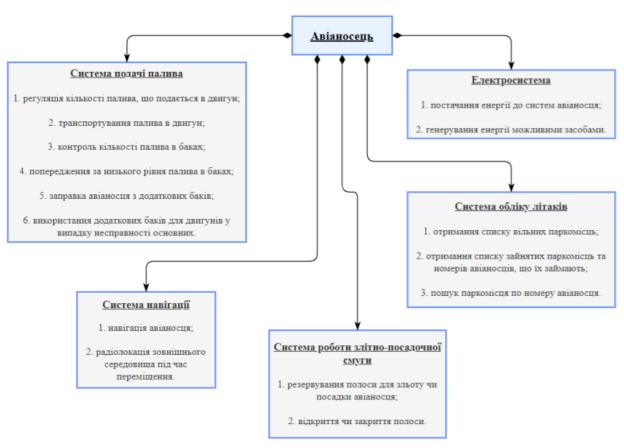
з дисципліни
«System Engineering»
Проєкт "Авіаносець"

 Перевірив:
 Виконав:

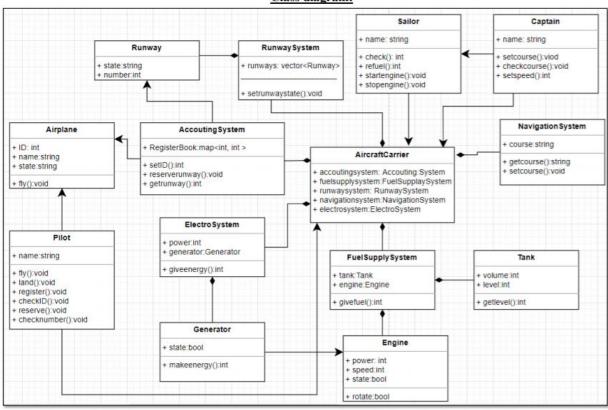
 Ткач В.М.
 Студент групи ФБ-84

 Киричук Т.М.

Structure diagram:

Class diagram:

Завдання:

Основою проекту є діаграми, що описують систему, які були зроблені в ході виконання лабораторних робіт No1-3. Використовуючи даний матеріал необхідно максимально детально описати подану систему на будь-якій мові програмування, що підтримує об'єктно-орієнтований підхід.

Обрана мова: С++

Пояснення щодо коду:

Розглянемо використані класи та підсистеми.

Система авіаносця:

Розглянемо кожну із підсистем, що згадані вище:

1. Система подачі палива

Саму систему описує класс FuelSupplySystem.

```
givingstate = false;
} else {
    cout << "Supplying with fuel\n";
    givingstate = true;
}
return givingstate;
}</pre>
```

До допоміжних класів можна віднести Tank (паливний бак) та Engine (двигун авіаносця).

```
class Tank {
    int level;
    int volume;
    public:
        Tank() { level = 7000;
                 volume = 10000; };
        int getvolume();
        int getlevel();
        void setlevel(int i);
};
int Tank::getvolume() { return volume; }
int Tank::getlevel() { return level; }
void Tank::setlevel(int i) { level = i; }
class Engine {
    bool state;
    public:
        Engine() { power = 7000;
                   speed = 0;
                   state = false;
                   fuelspeed = 0; }
        int power;
        int speed;
        int fuelspeed;
        bool checkstate() { return state; };
        bool rotate();
};
bool Engine::rotate() {
    if (state) state = false;
    else state = true;
    return state;
}
```

```
2. Система навігації:
```

```
class NavigationSystem {
       string course;
                                                      // курс
       public:
           NavigationSystem() { course = "None"; }
           string getcourse() { return course; };
           void setcourse();
                                                      // задання нового курсу
   };
  void NavigationSystem::setcourse() {
       cout << "Please enter the new destination:\n";</pre>
       cin >> course;
       cout << " -> New destination is: " << course << endl;</pre>
   }
3. Електросистема:
   class ElectroSystem {
       public:
           ElectroSystem() { power= 7000; };
           int power;
           Generator generator;
           void giveenergy();
   };
  void ElectroSystem::giveenergy() {
         if (generator.makeenergy()) cout << "Generator is working\n";</pre>
   }
Тут допоміжним підкласом слугує генератор
class Generator {
    public:
        Generator() { state = false; }
                                                     // за замовчуванням
                                                         генератор вимкнений
        bool state;
                                                      // стан генератора
        bool makeenergy();
};
bool Generator::makeenergy(){
  state = true;
  return state;
}
```

4. Система обліку літаків:

```
class AccountingSystem {
   public:
```

```
map <int, int> RegisterBook;
                                                 // книга регестрації
          int setID(Airplane& airplane);
                                                  // видання ID
          bool getrunaway(int plane);
   };
  bool AccountingSystem::getrunaway(int plane) {
        // -1 = N A
        if( RegisterBook[plane] == -1) return true;
        else return false;
   }
5. Система роботи злітно-посадочної смуги:
   class RunwaySystem {
      public:
          Runway runways[20];
          void preparing_runways();
          void setrunwaystate(int index, int state);
   };
  // створення розмітки - кожна злітно-посадочна смуга має порядковий номер
  void RunwaySystem::preparing_runways() {
        for (int i = 0; i < 20; i++){
               runways[i].number = i;
        }
   }
  // задання стану смуги
  void RunwaySystem::setrunwaystate(int index, int state) {
         runways[index].state = runways[index].states_list[state];
   }
   Додатковий клас – злітно-посадочна смуга:
   class Runway {
     public:
        // за замовчцванням закрита
        Runway() { state = states_list[0]; }
        // всі можливі стани
        string states_list[4] = {"closed", "free", "takeoff", "landing"};
```

string state;
int number;

};

Для взаємодії та керування підсистемами були створені також класи акторів, а саме: капітан, матрос та пілот.

1. Капітан

```
class Captain {
    string name;
    public:
        Captain(string data) { name = data; }
        void setcourse(NavigationSystem& ns); // встановлення курсу корабля
        void checkcourse(NavigationSystem& ns); // перевірка курсу
        void setspeed(Engine& engine); // встановлення швидкості корабля
        int setfuelspeed();
                                          // встановлення швидкості подачі палива
};
void Captain::setcourse(NavigationSystem& ns) {
    ns.setcourse();
                                           // взаємодія із навігаційною системою
}
void Captain::checkcourse(NavigationSystem& ns) {
    // взаємодія із навігаційною системою
    cout << " -> Current destination: " << ns.getcourse() << endl;</pre>
}
void Captain::setspeed(Engine& engine) {
// встановити нову швидкість можна лише якщо двигуни працюють
if (engine.checkstate()) {
        cout << "Enter the speed: ";</pre>
        cin >> engine.speed;
    }
    cout << " -> Engine speed: " << engine.speed << endl;</pre>
    // вимкнення двигунів, якщо була встановлена швидкість 0
    if (engine.speed == 0 && engine.checkstate()) engine.rotate(); }
2. Матрос
class Sailor {
    string name;
    public:
        Sailor(string data) { name = data; }
        float check(FuelSupplySystem& fss);
                                                   // перевірка к-сті палива
        void refuel(FuelSupplySystem& fss);
                                                   // заправити
        void startengine(AircraftCarrier& aircraft); // запуск двигунів
        void stopengine(AircraftCarrier& aircraft); // вимкнення двигунів вручну
        void action(AircraftCarrier& aircraft); // виконання додатквих дій
        // змінити швидкість подачі палива
        void setfuelspeed(Captain& captain, FuelSupplySystem& fss);
};
```

```
float Sailor::check(FuelSupplySystem& fss) {
    int volume = fss.tank.getvolume()/100; // для більш чітких розрахунків
    int level = fss.tank.getlevel()/100;
    float perc = (100/volume)*level;
                                            // розрахування відсотків
    if (perc < 50) refuel(fss); // заправити, якщо залишилось менше половини
    return perc;
}
void Sailor::refuel(FuelSupplySystem& fss) {
    cout << "Refuelling\n";</pre>
    fss.tank.setlevel(fss.tank.getvolume());
    cout << " -> Current state: " << check(fss) << endl;</pre>
}
void Sailor::setfuelspeed (Captain& captain, FuelSupplySystem& fss) {
    fss.engine.fuelspeed = captain.setfuelspeed();
    cout << " -> Current fuel speed: " << fss.engine.fuelspeed << endl;</pre>
    if (fss.engine.fuelspeed == 0) {
        cout << "Engines were stopped\n";</pre>
    }
}
3. Пілот
class Pilot {
    string name;
    public:
        Pilot(string data) { name = data; }
        // керування польоту
        void fly(Airplane& plane, RunwaySystem& rs, int i);
        // приземлення
        void land(Airplane& plane, RunwaySystem& rs, int i);
        // регестрація нового літака
        int regist(AircraftCarrier& aircraft, int i);
        // перевірка наявності ID у літака
        int checkID(AircraftCarrier& aircraft, int i);
        // резервування смуги
        int reserve(AircraftCarrier& aircraft, int plane, int i);
        // перевірка наявності резервації смуги
        int checknumber(AircraftCarrier& aircraft, int plane, int i, int m);
};
int Pilot::checkID(AircraftCarrier& aircraft, int i) {
    int answ;
    char ans;
    cout << "Which plane are you looking for?\nPlease enter the ID\n";</pre>
    cin >> answ;
    // регестація розпочинається у випадку, коли не було знайдено потрібного ID у
 обліковій книзі
```

```
if ( aircraft.accountingsystem.RegisterBook.find(answ) == aircraft.accounting
system.RegisterBook.end()) {
        cout << "There are no plane with this ID\n";</pre>
        return regist(aircraft, i);
    }
}
int Pilot::regist(AircraftCarrier& aircraft, int i) {
    char an;
    cout << "Do you want to register it?\n";</pre>
    cin >> an;
    if (an == 'y' || an == 'Y') {
        return aircraft.accountingsystem.setID(aircraft.planes[i]);
    }
}
int Pilot::checknumber(AircraftCarrier& aircraft, int plane, int i, int m) {
    cout << "Searching for the reserved runway...\n";</pre>
    // резервація розпочинається у випадку, якщо не було знайдено відповідного за
пису в обліковій книзі
    if (aircraft.accountingsystem.getrunaway(plane)) {
        cout << "This plane doesn`t have a reserved runway\n";</pre>
        cout << "Starting the registration\n";</pre>
        cout << " -> Reserved runway: " << reserve(aircraft, plane, m) << endl;</pre>
    } else {
        // якщо ж знайдено - продовжуємо роботу із даними
        aircraft.runwaysystem.setrunwaystate(i, 1);
        cout << " -
> Reserved runway: " << aircraft.accountingsystem.RegisterBook[plane] << endl;</pre>
    aircraft.runwaysystem.setrunwaystate(i, 1);
    return aircraft.accountingsystem.RegisterBook[plane];
}
int Pilot::reserve(AircraftCarrier& aircraft, int plane, int i) {
    // обмеження - 20 смуг
    if (i < 20) {
        aircraft.accountingsystem.RegisterBook[plane] = i;
        aircraft.runwaysystem.setrunwaystate(i, 1);
        return i;
    } else cout << "There are no available parking places\n";</pre>
}
void Pilot::land(Airplane& plane, RunwaySystem& rs, int i) {
    rs.setrunwaystate(i, 1);
    // початок лише у випадку якщо смуга має стан "відкрито"
    if (rs.runways[i].state == rs.runways[i].states_list[1]) {
        rs.setrunwaystate(i, 3);
        cout << " -> Current runway state: " << rs.runways[i].state << endl;</pre>
        plane.state = "landing";
```

```
cout << " -> Plane state: " << plane.state << endl;</pre>
        plane.state = "landed";
        cout << " -> Plane state: " << plane.state << endl;</pre>
        rs.setrunwaystate(i, 0);
    } else cout << "Runway is not ready\n";</pre>
}
void Pilot::fly(Airplane& plane, RunwaySystem& rs, int i) {
    // після приземлення стан смуги був змінений на "закрито", тому для взлету не
обхідно повернутися до стану "відкрито"
    if (rs.runways[i].state == rs.runways[i].states_list[0]) {
        rs.setrunwaystate(i, 1);
        cout << " -> Current runway state: " << rs.runways[i].state << endl;</pre>
    } else cout << "Runway is not ready\n";</pre>
    // політ лише у випадку якщо смуга відкрита
    if (rs.runways[i].state == rs.runways[i].states_list[1]) {
        plane.fly();
        rs.setrunwaystate(i, 0);
        cout << " -> Current runway state: " << rs.runways[i].state << endl;</pre>
    }
}
Допоміжний клас – літак:
class Airplane {
    public:
        // за замовчуванням - очікування
        Airplane() { state = "waiting";}
        int ID;
        string name;
                                   // назва літака
                                    // стан
        string state;
        void fly();
                                    // політ
};
void Airplane::fly() {
    state = "ready to take off";
    cout << " -> Plane state: " << state << endl;</pre>
    state = "flying";
    cout << " -> Plane state: " << state << endl;</pre>
}
Основний процес та використання класів відбувається у функції
main():
int main(){
```

Sailor sailor("Anna Kyōyama");
Captain captain("Yo Asakura");
AircraftCarrier aircraft0;
Pilot pilot01("Ren Tao");

```
char ans;
    int planeID;
    int runwayID;
   // aircraft
    // sailor works
    cout << "Preparing an aircraft\n";</pre>
    cout << " -
> Current state of fuel: " << sailor.check(aircraft0.fuelsupplysystem) << endl;</pre>
    sailor.startengine(aircraft0);
    // captain works
    captain.checkcourse(aircraft0.navigationsystem);
    captain.setcourse(aircraft0.navigationsystem);
    captain.setspeed(aircraft0.fuelsupplysystem.engine);
    sailor.setfuelspeed(captain, aircraft0.fuelsupplysystem);
    int i = 0;
    int m = 0;
    do {
        planeID = pilot01.checkID(aircraft0, i);
        runwayID = pilot01.checknumber(aircraft0, planeID, i, m++);
        pilot01.land(aircraft0.planes[i], aircraft0.runwaysystem, aircraft0.accou
ntingsystem.RegisterBook[runwayID]);
        pilot01.fly(aircraft0.planes[i], aircraft0.runwaysystem, i);
        cout << "Are you interested in other planes?\n";</pre>
        cin >> ans;
    } while (ans == 'y' || ans == 'Y');
    sailor.action(aircraft0);
    return 0;
}
```

Приклад виконання:

```
Preparing an aircraft
-> Current state of fuel: 70
Starting engines
Supplying with fuel
Engine is working
Generator is working
-> Current destination: None
Please enter the new destination:
Paris
-> New destination is: Paris
Enter the speed: 1200
-> Engine speed: 1200
Please set fuel speed
200
-> Current fuel speed: 200
Which plane are you looking for?
Please enter the ID
123456
There are no plane with this ID
Do you want to register it?
Starting the registration
Please enter the name of the plane:
Amidamaru
-> Current information about the plane:
  1. ID: 118467
  2. Name: Amidamaru
Searching for the reserved runway...
This plane doesn`t have a reserved runway
Starting the registration
-> Reserved runway: 0
-> Current runway state: landing
-> Plane state: landing
-> Plane state: landed
-> Current runway state: free
-> Plane state: ready to take off
-> Plane state: flying
-> Current runway state: closed
Are you interested in other planes?
Which plane are you looking for?
Please enter the ID
There are no plane with this ID
Do you want to register it?
Starting the registration
Please enter the name of the plane:
MarsBars
```

```
-> Current information about the plane:
  1. ID: 106334
  2. Name: MarsBars
Searching for the reserved runway...
This plane doesn`t have a reserved runway
Starting the registration
-> Reserved runway: 1
-> Current runway state: landing
-> Plane state: landing
-> Plane state: landed
-> Current runway state: free
-> Plane state: ready to take off
-> Plane state: flying
-> Current runway state: closed
Are you interested in other planes?
What do you want to do?

    Check and fix fuel supply system

2. Stop aircraft
3. Exit
Refuelling
-> Current state: 100
-> Current fuel state: 10
What do you want to do?

    Check and fix fuel supply system

Stop aircraft
3. Exit
-> Current fuel state: 100
What do you want to do?

    Check and fix fuel supply system

2. Stop aircraft
3. Exit
Stopping the aircraft
Engines were stopped
Generator was stopped
What do you want to do?

    Check and fix fuel supply system

2. Stop aircraft
3. Exit
It is already stopped
What do you want to do?

    Check and fix fuel supply system

2. Stop aircraft
3. Exit
It`s all for today
```

Повний код програми:

```
#include <iostream>
#include <string>
#include <vector>
#include <map>
using namespace std;
class FuelSupplySystem;
class AircraftCarrier;
class NavigationSystem;
class Engine;
class Airplane;
class Captain;
class Tank {
    int level;
    int volume;
    public:
        Tank() { level = 7000;
                  volume = 10000; };
        int getvolume();
        int getlevel();
        void setlevel(int i);
};
class Runway {
    public:
        Runway() { state = states_list[0]; }
        string states_list[4] = {"closed", "free", "takeoff", "landing"};
        string state;
        int number;
};
class RunwaySystem {
    public:
        Runway runways[20];
        void preparing_runways();
        void setrunwaystate(int index, int state);
};
class Sailor {
    string name;
    public:
        Sailor(string data) { name = data; }
        float check(FuelSupplySystem& fss);
                                                           // перевірка к-сті палива
        void refuel(FuelSupplySystem& fss);
                                                           // заправити
        void startengine(AircraftCarrier& aircraft);  // запуск двигунів
void stopengine(AircraftCarrier& aircraft);  // вимкнення двигунів вру
чну
```

```
void action(AircraftCarrier& aircraft); // виконання додатквих ді
й
       // змінити швидкість подачі палива
       void setfuelspeed(Captain& captain, FuelSupplySystem& fss);
};
class Captain {
   string name;
   public:
        Captain(string data) { name = data; }
       void setcourse(NavigationSystem& ns);  // встановлення курсу кор
абля
       void checkcourse(NavigationSystem& ns);
                                                       // перевірка курсу
       void setspeed(Engine& engine);
                                                       // встановлення швидкості
корабля
       int setfuelspeed();
                                                       // встановлення швидкості
подачі палива
};
class NavigationSystem {
   string course;
   public:
       NavigationSystem() { course = "None"; }
       string getcourse() { return course; };
       void setcourse();
};
class Engine {
   bool state;
   public:
        Engine() { power = 7000;
                  speed = 0;
                   state = false;
                  fuelspeed = 0; }
        int power;
        int speed;
        int fuelspeed;
        bool checkstate() { return state; };
       bool rotate();
};
class FuelSupplySystem {
   public:
       bool givingstate;
                                      // стан подачі палива
       Tank tank;
        Engine engine;
       bool givefuel();
                                       // функція подачі палива
};
class Generator {
```

```
public:
        Generator() { state = false; }
        bool state;
                                        // стан генератора
       bool makeenergy();
};
class ElectroSystem {
   public:
        ElectroSystem() { power= 7000; };
        int power;
        Generator generator;
        void giveenergy();
};
class Pilot {
   string name;
   public:
        Pilot(string data) { name = data; }
       // керування польоту
        void fly(Airplane& plane, RunwaySystem& rs, int i);
        // приземлення
        void land(Airplane& plane, RunwaySystem& rs, int i);
        // регестрація нового літака
        int regist(AircraftCarrier& aircraft, int i);
        // перевірка наявності ID у літака
        int checkID(AircraftCarrier& aircraft, int i);
        // резервування смуги
        int reserve(AircraftCarrier& aircraft, int plane, int i);
        // перевірка наявності резервації смуги
        int checknumber(AircraftCarrier& aircraft, int plane, int i, int m);
};
class Airplane {
   public:
        // за замовчуванням - очікування
       Airplane() { state = "waiting";}
        int ID;
        string name;
                                   // назва літака
                                   // стан
        string state;
                                   // політ
        void fly();
};
class AccountingSystem {
   public:
                                              // книга регестрації
        map <int, int> RegisterBook;
        int setID(Airplane& airplane);
                                               // видання ID
        bool getrunaway(int plane);
};
class AircraftCarrier {
   public:
```

```
// літаки, що підпорядковані авіаносцю
        Airplane planes[20];
        // екземпляри кожної із підсистем
        AccountingSystem accountingsystem;
        FuelSupplySystem fuelsupplysystem;
        RunwaySystem runwaysystem;
        NavigationSystem navigationsystem;
        ElectroSystem electrosystem;
};
int random(int min, int max) {
    int num = min + rand() \% (max - min + 1);
    return num;
}
int Tank::getlevel() { return level; }
void Tank::setlevel(int i) { level = i; }
int Tank::getvolume() { return volume; }
void RunwaySystem::preparing runways() {
    for (int i = 0; i < 20; i++){
        runways[i].number = i;
    }
}
void RunwaySystem::setrunwaystate(int index, int state) {
    runways[index].state = runways[index].states_list[state];
}
float Sailor::check(FuelSupplySystem& fss) {
    int volume = fss.tank.getvolume()/100; // для більш чітких розрахунків
    int level = fss.tank.getlevel()/100;
    float perc = (100/volume)*level; // розрахування відсотків
    if (perc < 50) refuel(fss);</pre>
                                            // заправити, якщо залишилось менше п
оловини
    return perc;
}
void Sailor::refuel(FuelSupplySystem& fss) {
    cout << "Refuelling\n";</pre>
    fss.tank.setlevel(fss.tank.getvolume());
    cout << " -> Current state: " << check(fss) << endl;</pre>
}
void Sailor::setfuelspeed (Captain& captain, FuelSupplySystem& fss) {
    fss.engine.fuelspeed = captain.setfuelspeed();
    cout << " -> Current fuel speed: " << fss.engine.fuelspeed << endl;</pre>
    if (fss.engine.fuelspeed == 0) {
```

```
cout << "Engines were stopped\n";</pre>
    }
}
int Captain::setfuelspeed() {
    int speed;
    cout << "Please set fuel speed\n";</pre>
    cin >> speed;
    return speed;
}
void Captain::setcourse(NavigationSystem& ns) {
    ns.setcourse();
                     // взаємодія із навігаційною системою
}
void Captain::checkcourse(NavigationSystem& ns) {
    // взаємодія із навігаційною системою
    cout << " -> Current destination: " << ns.getcourse() << endl;</pre>
}
void Captain::setspeed(Engine& engine) {
    if (engine.checkstate()) { // встановити нову швидкість можна лише якщо
двигуни працюють
        cout << "Enter the speed: ";</pre>
        cin >> engine.speed;
    cout << " -> Engine speed: " << engine.speed << endl;</pre>
    if (engine.speed == 0 && engine.checkstate()) engine.rotate(); // вимкнення д
вигунів, якщо була встановлена швидкість 0
}
bool Engine::rotate() {
    if (state) state = false;
    else state = true;
    return state;
}
void NavigationSystem::setcourse() {
    cout << "Please enter the new destination:\n";</pre>
    cin >> course;
    cout << " -> New destination is: " << course << endl;</pre>
}
bool FuelSupplySystem::givefuel() {
    if (tank.getlevel() == 100) {
        cout << "It is already full\n";</pre>
        givingstate = false;
        cout << "Supplying with fuel\n";</pre>
        givingstate = true;
    }
```

```
return givingstate;
}
void Sailor::startengine(AircraftCarrier& aircraft) {
    cout << "Starting engines\n";</pre>
    if (aircraft.fuelsupplysystem.givefuel()) {
        if (aircraft.fuelsupplysystem.engine.rotate()) cout << "Engine is working</pre>
\n";
    aircraft.fuelsupplysystem.tank.setlevel(random(1000, 9000));
    aircraft.electrosystem.giveenergy();
}
void Sailor::stopengine(AircraftCarrier& aircraft) {
    cout << "Stopping the aircraft\n";</pre>
    if (!aircraft.fuelsupplysystem.engine.rotate()) cout << "Engines were stopped</pre>
\n";
    if (aircraft.electrosystem.generator.state) {
        cout << "Generator was stopped\n";</pre>
        aircraft.electrosystem.generator.state = false;
    } else cout << "It is already stopped\n";</pre>
}
void Sailor::action(AircraftCarrier& aircraft) {
    int answ;
    do{
        cout << "What do you want to do?\n1. Check and fix fuel supply system\n2.</pre>
Stop aircraft\n3. Exit\n";
        cin >> answ;
        switch(answ) {
            case 1: {
                cout << " -
> Current fuel state: " << check(aircraft.fuelsupplysystem) << endl;</pre>
                break; }
            case 2: {
                if (aircraft.fuelsupplysystem.engine.checkstate()) stopengine(air
craft);
                else cout << "It is already stopped\n";</pre>
                break; }
            case 3: {
                if (aircraft.fuelsupplysystem.engine.checkstate()) stopengine(air
craft);
                cout << "It`s all for today\n";</pre>
                break; }
            default: cout << "Wrong symbol\n";</pre>
        }
    } while (answ == 1 || answ == 2);
}
bool Generator::makeenergy(){
```

```
state = true;
    return state;
}
void ElectroSystem::giveenergy() {
    if (generator.makeenergy()) cout << "Generator is working\n";</pre>
}
int Pilot::checkID(AircraftCarrier& aircraft, int i) {
    int answ;
    char ans;
    cout << "Which plane are you looking for?\nPlease enter the ID\n";</pre>
    cin >> answ;
    // регестація розпочинається у випадку, коли не було знайдено потрібного ID у
 обліковій книзі
    if ( aircraft.accountingsystem.RegisterBook.find(answ) == aircraft.accounting
system.RegisterBook.end()) {
        cout << "There are no plane with this ID\n";</pre>
        return regist(aircraft, i);
    }
}
int Pilot::regist(AircraftCarrier& aircraft, int i) {
    char an;
    cout << "Do you want to register it?\n";</pre>
    cin >> an;
    if (an == 'y' || an == 'Y') {
        return aircraft.accountingsystem.setID(aircraft.planes[i]);
    }
}
int Pilot::checknumber(AircraftCarrier& aircraft, int plane, int i, int m) {
    cout << "Searching for the reserved runway...\n";</pre>
    // резервація розпочинається у випадку, якщо не було знайдено відповідного за
пису в обліковій книзі
    if (aircraft.accountingsystem.getrunaway(plane)) {
        cout << "This plane doesn`t have a reserved runway\n";</pre>
        cout << "Starting the registration\n";</pre>
        cout << " -> Reserved runway: " << reserve(aircraft, plane, m) << endl;</pre>
    } else {
        // якщо ж знайдено - продовжуємо роботу із даними
        aircraft.runwaysystem.setrunwaystate(i, 1);
        cout << " -
> Reserved runway: " << aircraft.accountingsystem.RegisterBook[plane] << endl;</pre>
    aircraft.runwaysystem.setrunwaystate(i, 1);
    return aircraft.accountingsystem.RegisterBook[plane];
}
```

```
int Pilot::reserve(AircraftCarrier& aircraft, int plane, int i) {
    // обмеження у 20 смуг
    if (i < 20) {
        aircraft.accountingsystem.RegisterBook[plane] = i;
        aircraft.runwaysystem.setrunwaystate(i, 1);
        return i;
    } else cout << "There are no available parking places\n";</pre>
}
void Pilot::land(Airplane& plane, RunwaySystem& rs, int i) {
    rs.setrunwaystate(i, 1);
    // початок лише у випадку якщо смуга має стан "відкрито"
    if (rs.runways[i].state == rs.runways[i].states_list[1]) {
        rs.setrunwaystate(i, 3);
        cout << " -> Current runway state: " << rs.runways[i].state << endl;</pre>
        plane.state = "landing";
        cout << " -> Plane state: " << plane.state << endl;</pre>
        plane.state = "landed";
        cout << " -> Plane state: " << plane.state << endl;</pre>
        rs.setrunwaystate(i, 0);
    } else cout << "Runway is not ready\n";</pre>
}
void Pilot::fly(Airplane& plane, RunwaySystem& rs, int i) {
    // після приземлення стан смуги був змінений на "закрито", тому для взлету не
обхідно повернутися до стану "відкрито"
    if (rs.runways[i].state == rs.runways[i].states_list[0]) {
        rs.setrunwaystate(i, 1);
        cout << " -> Current runway state: " << rs.runways[i].state << endl;</pre>
    } else cout << "Runway is not ready\n";</pre>
    // політ ише у випадку якщо смуга відкрита
    if (rs.runways[i].state == rs.runways[i].states_list[1]) {
        plane.fly();
        rs.setrunwaystate(i, 0);
        cout << " -> Current runway state: " << rs.runways[i].state << endl;</pre>
    }
}
void Airplane::fly() {
    state = "ready to take off";
    cout << " -> Plane state: " << state << endl;</pre>
    state = "flying";
    cout << " -> Plane state: " << state << endl;</pre>
}
int AccountingSystem::setID(Airplane& airplane){
    int ID;
    cout << "Starting the registration\n";</pre>
    do {
        // генерація 6-значного числа згідно вимог до ID
```

```
ID = random(100000,9999999);
        // якщо у книзі не знайдено потрібних данних, додаємо нові
        if (RegisterBook.find(ID) == RegisterBook.end()) {
            airplane.ID = ID;
            // додання у книгу
            RegisterBook.insert(pair<int, int>(ID, -1));
    } while (RegisterBook.find(ID) == RegisterBook.end());
    cout << "Please enter the name of the plane: \n";</pre>
    cin >> airplane.name;
    cout << " -
> Current information about the plane: \n" << " 1. ID: " << airplane.ID << endl
    cout << " 2. Name: " << airplane.name << endl;</pre>
    return ID;
}
bool AccountingSystem::getrunaway(int plane) {
   if( RegisterBook[plane] == -1) return true;
   else return false;
}
int main(){
    Sailor sailor("Anna Kyōyama");
    Captain captain("Yo Asakura");
    AircraftCarrier aircraft0;
    Pilot pilot01("Ren Tao");
    char ans;
    int planeID;
    int runwayID;
    // aircraft
    // sailor works
    cout << "Preparing an aircraft\n";</pre>
    cout << " -
> Current state of fuel: " << sailor.check(aircraft0.fuelsupplysystem) << endl;</pre>
    sailor.startengine(aircraft0);
    // captain works
    captain.checkcourse(aircraft0.navigationsystem);
    captain.setcourse(aircraft0.navigationsystem);
    captain.setspeed(aircraft0.fuelsupplysystem.engine);
    sailor.setfuelspeed(captain, aircraft0.fuelsupplysystem);
    int i = 0;
    int m = 0;
    do {
        planeID = pilot01.checkID(aircraft0, i);
        runwayID = pilot01.checknumber(aircraft0, planeID, i, m++);
```

```
pilot01.land(aircraft0.planes[i], aircraft0.runwaysystem, aircraft0.accou
ntingsystem.RegisterBook[runwayID]);
    pilot01.fly(aircraft0.planes[i], aircraft0.runwaysystem, i);
    //i++;
    cout << "Are you interested in other planes?\n";
    cin >> ans;
} while (ans == 'y' || ans == 'Y');
sailor.action(aircraft0);
return 0;
}
```